

СТАНОВИЩЕ

на научните трудове

на ст.н.с.Ист., доктор по икономика ЕМИЛ ПАНУШЕВ,
представени по конкурс за научно звание „професор“
по научна специалност 05.02.10. „Световно стопанство и МИО
във Варненски свободен университет »Черноризец Храбър«

от ЧЛЕНА НА НАУЧНОТО ЖУРИ - РЕЦЕНЗЕНТ:

доцент., д-р Татяна Стефанова Хубенова-Делисивкова,
хабилитиран по шифър 05.02.10. („Световно стопанство и МИО“).

Кандидатът за обявения конкурс за заемане на академичната длъжност «професор» Емил Панушев е роден на 26.07.1954 г. Завършил е Икономическия университет - Варна през 1979 г., със специалност „Организация на производството и управлението на промишлеността (хранително-вкусова промишленост)“. През 1983 г. получава научната степен „доктор“ (кандидат на икономическите науки) като темата на докторската му дисертация е: „Регионалната политика в Западна Европа“. През 1997 г. му е присъдено научното звание „старши научен сътрудник Ист.“ в Икономическия институт на БАН.

От 2010г. е декан на факултет»Международна икономика и администрация» на ВСУ»Ч.Храбър». От 1985 г. и досега е на работа, като научен сътрудник, впоследствие от 1997 г.— старши научен сътрудник в Икономически институт на БАН, понастоящем — в секция „Международна икономика“.

1. В оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата за исканата длъжност доц.,д-р Емил Панушев следва да се посочат следните основни достойнства и постижения:

Първо, Доц., д-р Емил Панушев има активна учебно-преподавателска дейност, която извършва на високо професионално равнище.

От 1998г. доц.Е.Панушев води лекционни курсове в бакалавърска и магистърска степен на ВСУ»Ч.Храбър» по «Европейска икономическа интеграция», «Балканско и европейско сътрудничество», «Митническа политика на ЕС». През 2002 г. доц Е.Панушев като преподавател печели по програмата Жан Моне на ЕС проект за разработване на учебни материали и преподаване по модула «Икономически и валутен съюз».

От 2004г. доц.Е-.Панушев има лекционни курсове в бакалавърска и магистърска степен на ВТУ»Св.св.Кирил и Методий» и е ръководител на магистърска програма по»Международна икономика» към Стопанския факултет на ВТУ»Св.св.Кирил и Методий».

Заетостта му като преподавател включва ангажименти за лекционна дейност както в бакалавърски, така и в магистърски програми. Във ВСУ»Ч.Храбър» ангажиментите на доц.Панушев за лекционна дейност стартират от преди повече от 14 години с началото на Междуниверситетските магистърски програми на ВСУ с участието на БАН. От представената справка за неговата натовареност като преподавател става ясно, че той чете лекции в бакалавърската програма по специалността »МИО» по няколко учебни дисциплини във Варненски свободен университет с общ хорариум от 680 учебни часа. Наред с това той има лекционна заетост в бакалавърската програма на специалност»Международен маркетинг» и «Международни отношения». Прави впечатление, че наред с базисния курс по»Европейска икономическа интеграция» доц. Панушев има курсове по «Международни отношения и външна политика на България», «Международни организации»,

«Митническа политика на ЕС», като по този начин се разширява обхвата на преподаваните от него дисциплини в областта на международните отношения.

В изпълнение на своите задължения като преподавател доц.,д-р Емил Панушев проявява последователност и системност на организацията на учебния процес. Той има педагогически умения да ангажира студентите в поемането на тяхната отговорност към учебния процес като прилага ясни и конкретни изисквания по отношение на текущите учебни занимания и полагането на изпитите.

Второ, доц.Е. Панушев има натрупан професионален опит и като ръководител на учебната и изследователска работа. От 2008г. е ръководител на катедра»Обществени науки» на Юридическия факултет на ВСУ»Ч.Храбър», а от юни 2010г. е декан на факултет»Международна икономика и администрация» на ВСУ. От 2004г. до 2007г. доц.Е.Панушев е ръководител на секция»Международна икономика» на Икономическия институт на БАН. От 2004г. той е ръководител на магистърска програма по международна икономика в Стопанския факултет на ВТУ»Св.св.Кирил и Методий» и има лекционни курсове в бакалавърската и магистърски програми.

Трето, по преподаваните дисциплини той има публикувани самостоятелно 1 учебник („Икономическа интеграция в Европейския съюз”, Изд.НЕКСТ, София, 2003 г.) и 3 участия в съавторство в 2 учебника, като единият от тях има две издания. Публикуваните учебници са в подкрепа на професионализма на преподавателската работа на доц.,д-р Е.Панушев.

На основание на посочените достойнства на преподавателската работа на доц.Е.Панушев считам, че той има качествата да заеме длъжността»професор» по предлагания от ВСУ»Ч.Храбър» конкурс.

2. В оценка на научно-изследователската работа на доц.,д-р Е.Панушев следва да се посочат следните основни достойнства:

Научните интереси, изследвания и публикации на доц., д-р Емил Панушев са твърде широки и разностранни, като основно са съсредоточени в следните области:

- икономически проблеми на европейската интеграция ;
- индустриална структура и отражението ѝ върху външотърговските отношения;
- отвореност на икономиката и регионализация на външната търговия на България; развитие на търговско-икономическите отношения на България с ЕС, с региона на Централна и Източна Европа и с Русия.
- регионалното сътрудничество в Югоизточна Европа, отношенията с ЕС, участието на България в балканското сътрудничество и в разширяването на ЕС;
- глобални и регионални тенденции в международното движение на капитали и въздействието на финансовите кризи;
- политики на ЕС за структурно приспособяване и сближаване и развитието на икономическия и валутен съюз, включително разширяването на ЕС и участието на България.

По настоящия конкурс са представени за рецензиране общо 36 научни публикации, които са написани след даване на научното звание старши научен сътрудник II степен , т.е. в периода след 1997 г. досега.

По своя характер представените за рецензиране трудове се разпределят по следния начин: 5 участия в монографични трудове, 3 студии, 5 статии, 1 самостоятелно написан учебник и участие в 2 други учебника(единният в 2 издания) и 5 научно-приложни публикации. Освен представените за рецензиране научни публикации, доц.,д-р Емил Панушев е приложил и списък с 14 доклади на научни конференции, състояли се у нас и в чужбина.

Преобладаващият брой научни публикации на ст.н.с.Ист., д-р. Емил Панушев са по въпросите на регионалната икономическа интеграция в ЕС, развитието на търговско-икономическите отношения на България със страни от ЕС и с други страни от Източна Европа, както и на съвременните процеси в областта на европейската икономическа интеграция и подготовката за присъединяване на страните от Югоизточна Европа към ЕС.

Като обща оценка за научните трудове на доц.д-р Емил Панушев, може да се отбележи, че те се отличават със системно подбран аналитичен подход и яснота на основните понятия и категории, с които се борави, с логическа последователност и дълбочина на анализа, с убедителна аргументация, с конкретност и целенасоченост при формулирането на основните изводи и резултати. Сред специализираната научна общност у нас доц., д-р Емил Панушев си е завоювал име на висококвалифициран и добросъвестен изследовател, способен последователно да отразява актуални тенденции в развитието на европейския интеграционен процес, както и в регионализацията в световната икономика

Основните научни резултати, приноси и постижения на доц.,д-р Емил Панушев са свързани с изследването на новите тенденции в европейската икономическа интеграция във връзка с разширяването и задълбочаването на ЕС и присъединяването на България. Доц.Е.Панушев има приноси в разработването на конкретни въпроси на регионалното сътрудничество в ЕС, икономическите аспекти на сътрудничеството в Югоизточна Европа, както и на взаимодействието на индустриалната структура с търговско-икономическия обмен на страните в преход от Централна и Източна Европа. Важно място заемат и анализът и оценките му по отношение на международното движение на капитали и отразението на финансовите кризи. Приносен характер имат и изследванията му, посветени на

отношенията между България и Русия в условията на участие на България в интеграционния процес в ЕС.

В този смисъл, представената Справка за научните постижения отразява адекватно съдържанието се в научните публикации на доц.,д-р Емил Панушев резултати, постижения и приноси. С постигнатите научни приноси доц.,д-р Емил Панушев допринася за обогатяване на съществуващите знания в посочените важни изследователски сфери в областта на анализа на международната икономика и световното стопанство.

3. Критичните ми бележки по някои от тезите, постановките и изводите, съдържащи се в част от рецензираните трудове, са, в общи линии, частични и по второстепенни по моя преценка въпроси.

Така например, в студията»Външноикономическата ориентация на България в подкрепа на политиките на Европейския съюз»в:»СТУДИИ за УСКОРЕНО РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА, БАН, Икономически институт на БАН, Изд.»Горекс»,2009, авторът логично и аргументирано защитава тезата, че присъединяването към ЕС е определящ фактор на външноикономическата стратегия на България. Разгледани са положителните аспекти от включването на страната ни към Единния вътрешен пазар и Общата търговска политика на ЕС. Според мен тук анализът би бил още по-убедителен, ако се отдели по-голямо внимание на отрицателните аспекти на въздействие на Единния вътрешен пазар и Общата търговска политика на ЕС върху България – например въздействието на регулирания достъп до пазарите на ЕС и на по-ограничителните мерки спрямо трети страни – търговски партньори на България, които предизвикват «отклоняване на търговията».

В главата»Влияние на външната среда за макроикономическата стабилност» (от колективна монография „МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ НА СТАБИЛНОСТТА В НОВИТЕ СТРАНИ-ЧЛЕНКИ НА ЕС“

(Изд.ФАБЕР, В.Търново, 2010) на с. 58-59 се твърди, че «регионалният подход дефинира и намалените възможности за използване на интеграционните механизми за противодействие на външните влияния» върху новите страни-членки на ЕС по време на последната глобална финансова криза. Тази теза, обаче може да се оспорва, тъй като има фактически големи по обем финансови и политически интервенции на ЕС, в частност на ЕЦБ, за да не се допусне задълбочаването на банкови и финансови дългови кризи в новите страни членки на ЕС в периода след октомври 2008год. На практика интеграционните механизми на ЕС силно се мобилизират и започна тяхното ново разширяване под натиска на кризата, което е в полза и на новите страни членки на ЕС

На последно място, като имам предвид широкия спектър на научни интереси на доц.,д-р Емил Панушев считам, че мога да му направя конкретна препоръка в бъдещата си работа да концентрира вниманието си към регионалните аспекти на европейската икономическа интеграция и политиките на ЕС за сближаване като област, в която той има натрупан научен задел.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Смятам, че рецензираните трудове на доц., д-р Емил Панушев, както и цялостната му дългогодишна учебно-преподавателска и научноизследователска работа отговарят напълно на критериите и изискванията за заемане на академичната длъжност «професор». На това основание предлагам да се присъди на доц.,д-р Емил Панушев академичната длъжност»професор».

СОФИЯ, 29.04.2011 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

(Доц.,д-р Татяна Хубенова)